

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

גיליון 49 - שנת תשפ"ה גיליון "האזינו" – סוכות - יב' תשרי תשפ"ו, 4 לאוקטובר, 2025

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "האזינו" – סוכות, חג האסיף

חג הסוכות הינו גם חג חקלאי - חג האסיף. חג בו סיימנו לאסוף את התוצרת החקלאית ובתינו מלאים כל טוב ועל כך אנו מודים לקב"ה, ככתוב: "אֲךָ בַּחֲמֹשֶׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַסְפָּכֶם אֶת תְּבוּאֵת הָאָרֶץ (שדות וכרמים ופירות האילן) תַּחֲגֹגוּ אֶת חַג ה' שְׁבַעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁבָתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שֶׁבָתוֹן" (ויקרא כג, לט).

וכאן נשאלת השאלה, מה מקומו של השפע בחיינו של האדם. בעוד שבעבר נדרש האדם לעבוד קשה למען מחייתו במשך רוב שעות היום. רמת החיים הייתה נמוכה ותוחלת החיים קצרה, הרי שכיום לאור המהפכה התעשייתית והטכנולוגית, חל שיפור עצום ברמת ובתוחלת החיים ואנו חיים חיי שפע, בריאים וארוכים, מתוך צריכה מתמדת.

אולם "אליה וקוץ בה". מתברר כי בברכת השפע טמון גם אתגר ומבחן מוסרי. השפע עלול להביא לניתוק וחוסר רגישות לזולת, לניצול של החלש (קפיטליזם חזירי), להסתגרות אליטיסטית, להתמקדות בהנאות ובצרכנות ולהתנתקות ממשמעות, ערכים ותוכן. זאת ועוד, חברה שלא מחלקת נכון את משאביה יוצרת פערים עמוקים בין המגזרים בעם ובין הפריפריה למרכז, והתוצאה היא ניכור ושחיקה בערבות ההדדית. וכשהעושר הופך מ"אמצעי" ל"מטרה", האדם עלול לאבד את תחושת השליחות שלו. ובמקום לשאול "כיצד עליי לתרום ולסייע?", הוא שואל "איך אוכל ליהנות יותר?".

זאת ועוד, התרבות המודרנית מעודדת צריכה אינסופית של מוצרים ושל חוויות: בילויים, טיולים, קניות, רשתות חברתיות, וצפייה אינסופית בסרטים ובסדרות. וכך, במקום לראות את הזמן כפנאי להתנדבות, לעשייה קהילתית ולהתחדשות וצמיחה אישית - ליצירה, לעיון, ולקשר משפחתי וחברתי, נתפס הזמן כיום כשעמום המחייב מילוי מלאכותי. והתוצאה היא אדישות, התמכרות למסכים ועוד, בבחינת: "עֲשֹׂר שְׁמוֹר לְבַעְלֵי לְרַעְתּוֹ" (קהלת ה, יב).

בשולי הדברים נעיר כי אימפריות רבות קרסו, נוצחו ונעלמו מן העולם כתוצאה משחיתות וריקבון חברתי, שיסודם בשפע ובעושר רב ובהם יוון, רומי, ועוד. ואכן, בספר דברים מנסה התורה להכין אותנו לקראת המבחן המוסרי של השפע הצפוי לנו עם הכניסה לארץ המובטחת ומזהירה ואומרת:

כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ מְבִיאָךְ אֶל אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מַיִם עֲיִנֹת וְתַהֲמַת יִצְאִים בְּבִקְעָה וּבְהָר. אֶרֶץ חֹטָה וְשֹׁעֲרָה וְגִפּוֹן וְתַאֲנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שָׁמֶן וְדִבְשָׁ... הַשָּׁמֶר לָךְ פֶּן תִּשְׂכַּח אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ לְבִלְתִּי שְׁמֹר מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אֶנֹכִי מְצִוֶּה הַיּוֹם. פֶּן תֹּאכַל וְשִׂבַּעַת וּבָתִּים טִבִּים תִּבְנֶה וְיִשְׁבַּת... וְרַם לְבָבְךָ וְשִׁכַּחַת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ הַמוֹצִיאָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים... וְאָמַרְתָּ בְּלִבְבְּךָ כֹּחִי וְעֹצְמִי גָדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחֵיל הַזֶּה... (דברים ח, ז-יז).

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

אתגר המונח לפתחנו גם כיום. אתגר הדורש מאיתנו להפוך את השפע לכלי של נתינה ולמלא את הפנאי במשמעות.

מהם הכלים להתמודדות עם השפע?

הנושא הינו רחב מיני ים, אולם בקצרה נוכל לומר כי היהדות הינה דת חברתית שיש בה גם דאגה לפרט (חסד, זכויות החלשים בחברה ועוד) וגם תקנות והגבלות חברתיות שנועדו שלא לבייש את מי שאין לו. גם אחריות סביבתית בבחינת: "תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי" (קהלת רבה פרשה ז) וגם דרישה ל"וְהִצַּנֵּץ לְכַתֵּם אֶתְּהִי" (מיכה ו, ח) - חיי צניעות ופשטות. וכמובן גם דרישה לחיים של משמעות ושל תוכן, של עשייה ושל שליחות. כל הגורמים האלה (ורבים נוספים) יש בהם כדי להפוך את אתגר העושר לברכה ולא לקללה... לכלי ולא למהות. לאמצעי ולא למטרה.

נחתום בשירה של חווה אלברשטיין העוסק באמריקה – מדינת החלומות והעושר:

כולם חולמים אמריקה,

תמיד אותו חלום.

כולם נוסעים לאמריקה,

ולא מגיעים לשום מקום.

ללמדך שהאוויר נמצא במהות – כאן אצלינו, לידינו ובידינו...

והדברים הללו יפים וראויים בכל יום ויום ובפרט בחג הסוכות - חג האסיף והשפע.

ניפגש שוב בגיליון פרשת בראשית, תשפ"ז.

הברכת שבת שלום, שנה טובה

חנה רות

התפילה ליום טוב

אשר הוא

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חברים.**